

i Skive 51, i Svendborg 41, i Sæby 37 o. s. v. Disse Byer har jeg taget i Flæng ud af en Statistik, og man ser, at Arbejdsløsheden er stor baade i de større Byer og i de smaa Byer og ikke alene i Købstæderne, men ogsaa i Stationsbyerne.

Hovedpunktet i den Redegørelse, jeg her har oplæst, er det, at 5 579 Medlemmer, de allerfleste Familiefædre, slet ingen Understøttelse faar. Og Spørgsmaalet er saa atter det samme: Skal disse Mennesker sulte, skal disse Familier ødelægges, eller skal de gaa paa Fattigvæsenet? Ethvert samvittighedsfuldt Menneske, enhver samvittighedsfuld Lovgiver, bør tænke nøje over disse Kendsgjerninger. Det kan ikke nytte, at man siger til sig selv, at de arbejdsløse er vante til haarde Kaar, nej, man bør sætte sig selv i de arbejdsløses Sted og forestille sig, at vedkommendes Hustru og Børn intet har at leve af. Saaledes er Forholdet. Jeg har set ude i Arbejderkvartererne her i København, hvorledes Vinterens Billeder allerede begynder at stige frem. Der ser man smaa, blege Børn gaa i den tidlige Morgen hen til Hørkræmmeren og faa en Smule Kul og en Smule Pindebrænde, der maaske skal vare flere Dage, og saa ser man disse Børn gaa op i usle Ejendomme, man ser dem i Aanden forsvinde ind i fattige, fattige Hjem med en kold Kakkelovn, hvor en stakkels forgræmmed Mor gaar og ikke ved, hvad hun skal give Familien at spise den Dag, vi ser en træt Mand, der er blevet træt af at søge Arbejde.

Vi kan let forestille os, hvorledes en saadan Familie forsummer og trykkes ned i det egentlige Proletariat og maaske til sidst enten gaar paa Fattigvæsenet eller bliver et let Bytte for samvittighedsløse Projektmagere.

Til disse samvittighedsløse Projektmagere regner jeg disse Madagaskar-Oplydere. Det er jo noget i Retning af en Forbrydelse at ville lokke Mænd, og Kvinder her fra Danmark ned til den forfærdelige Tropø, der bærer Navnet Afrikas Ligkiste eller Afrikas Kirkegaard, fordi Øen er smittebefængt med de farligste Sygdomme, og fordi Klimaet er saa hæsligt og morderisk. For den Slags Spekulationer kan arbejdsløse Mennesker let blive et

Bytte, men kan Danmark være bekendt med koldt Blod at tvinge Folk til at udvandre til disse Steder, eller skal disse Mennesker gaa paa Fattigvæsenet? Man har sagt mange smukke Ord om den danske Arbejderstand, og man har ogsaa brugt mange haarde Ord, men jeg tror, at Danmark kan være sin Arbejderklasse bekendt; der er i den aldeles overvejende Del af Arbejderklassen en Kærne af sund Fornuft, af Oplysning og Dannelse, jeg kan sige Kultur, det er der bevislig, og Samfundet kan derfor ikke være tjent med, at store Dele af denne Arbejderstand skal trykkes ned i Modløshed og Elendighed, thi fra den Sump, der saaledes dannes i Befolkningen, vil der stige det, som ikke gavner noget som helst Samfund. Det er nu min Mening, men den højtærede Indenrigsminister synes, i alt Fald foreløbig, at have en lidt anden Mening. Han sagde i Mødet her den 9. November, Sp. 1200: „Det ærede Medlem Hr. Brochmann har været inde paa en Skildring af de arbejdsløses vanskelige Kaar og har ment, at saaledes som denne Sag var ordnet her i Landet, var der Anledning til at spørge, om vi kan være det bekendt. Dertil vil jeg svare et ubetinget Ja“. Jeg haaber, at dette var en Fortællelse, jeg haaber, at det var et Ord, som faldt i Kampens Hede, men uden i Grunden at være vel overvejet, for vi kan dog ikke være bekendt, at 5 579 Mennesker, hvoraf de allerfleste er Familiefædre, slet ingen Understøttelse skal have af Arbejdsløsheds-kassen. Vi kan ikke være bekendt at henvise dem til, hvad de tilfældig kan hulle sig til. Nej, man kan ikke svare et ubetinget Ja til Spørgsmaalet, om, hvorvidt Arbejdsløshedsunderstøttelsen er ordnet paa en heldig Maade; man maa svare et ubetinget Nej, der maa absolut ske en Reform. Jeg haaber, at den højtærede Minister vil billige den Tankegang, jeg her har gjort mig til Talsmand for. Jeg har ikke mistet Troen paa, at det store Venstreparti vil søge at sætte sig ind i disse Familiers Stilling, Venstre er jo et Parti, der er paavirket af Grundtvigianismen, og man hører paa Landet mange virkelig følte Foredrag om Familielivets Betydning og ser, hvordan